

Στα ίχνη μιας περιήγησης

GUNNAR HERING: 1934-1994

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ αυτό θελήσαμε να «επικοινωνήσουμε» με τον Gunnar Hering, τον ερευνητή και δάσκαλο της κατανόησης και της ανοχής του άλλου. Διερεύνησε τις προκαταλήψεις, τα αρνητικά στερεότυπα και τους μηχανισμούς αναπαραγωγής τους στον χώρο της νοτιοανατολικής Ευρώπης και ειδικότερα των Βαλκανίων και της Ελλάδας. Χάρη στις μελέτες του, τις θεματικές και μεθοδολογικές του επιλογές, οι περιηγήσεις του στο ιστορικό παρελθόν αποτελούν πολύτιμα κλειδιά κατανόησης του σημερινού πολύπλοκου και επικίνδυνου βαλκανικού παρόντος. Θελήσαμε ακόμη να δώσουμε μια γεύση του πνεύματος που διέπει το έργο και την ερευνητική αντίληψη σε συνδυασμό με την πολιτική τους λειτουργία. Ένα πνεύμα που καταπολέμησε τον εκπαιδευτικό και συγγραφικό δογματισμό, τον ιστοριογραφικό και παιδαγωγικό εθνοκεντρισμό. Ένα πνεύμα που αποστρεφόταν τις τυπικότητες που επιβάλλουν οι προτεραιότητες των δημοσίων σχέσεων και κάθε μορφή σοβαροφάνειας: στοιχεία που σπανίζουν όλο και περισσότερο.

Η πρώτη μας συνεργασία με τον Hering ήταν προ επταετίας, όταν κατέθεσε τις κριτικές του επισημάνσεις για την διδασκαλία της ιστορίας στην Ελλάδα συγκριτικά με τον γερμανόφωνο χώρο (τχ. Δεκεμβρίου 1988).

Στο αφιέρωμα τούτο περιλαμβάνονται πέντε κείμενα εισηγήσεων, που παρουσιάζουν πτυχές του βίου, του έργου και των αντιλήψεων του Hering, των: Αντώνη Λιάκου, Johannes Koder, Μαρίας Στασινοπούλου, Αντώνη Δροσόπουλου και Φίλιππου Ηλιού – και προέρχονται από εκδήλωση που οργάνωσε εις μνήμην του το τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών τον Απρίλιο του 1995. Έπονται δύο εκτενείς βιβλιοπαρουσιάσεις των σημαντικότερων έργων του Hering: για το βιβλίο *Οικουμενικό Πατριαρχείο και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1620-1638* γράφει ο Πάρις Κονόρτας ενώ για *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936* (*Die Politischen Parteien in Griechenland 1821-1936*) γράφει ο Μιχάλης Τσαπόγας. Το αφιέρωμα τελειώνει με ένα αδημοσίευτο κείμενο εισήγησης του Gunnar Hering που μας παραχώρησε η γυναίκα του Όλγα Κατσιαρδή-Hering: «Η Μεταρρύθμιση της Οθωμανικής και της Ρωσικής Αυτοκρατορίας κατά τον 19ο αιώνα».

Επισημαίνουμε ότι στην επιθεώρηση *Τα Ιστορικά* (τχ. 22 Ιούνιος 1995), εκτός από την εισήγηση του Φίλιππου Ηλιού που αναδημοσιεύουμε με την άδεια του συγγραφέα, εμπεριέχεται το κείμενο του Hering «Φιλελευθερισμός στη Σερβία: η ιστορική διάσταση» (σελ. 23-40), ενώ στον δέκατο έκτο τόμο του περιοδικού *Μνήμων* (1994), εμπεριέχονται κείμενο εισήγησης του Hering «Συστημικές πολιτικές κρίσεις στην Γιουγκοσλαβία του Μεσοπολέμου» (σελ. 9-36) και στα πλαίσια του βιβλιοκριτικού άρθρου του Χρήστου Χατζηιωσήφ «Δημοκρατία και πελατειακές σχέσεις: τρεις πρόσφατες αναλύσεις της ελληνικής πολιτικής του 19ου αιώνα» (σελ. 167-197) αναλύεται το συναφές έργο του Hering για *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα*. Ακόμη στο υπό έκδοση τεύχος της επιθεώρησης, *Ματτατοφόρος*, δημοσιεύεται η εργογραφία του Gunnar Hering.